

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Patlatii Denis Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.05.2017 - 02.03.2018;

2. Instanța de apel: 17.07.2018 - 05.12.2018;

3. Instanța de recurs: 28.01.2019 - 16.04.2019;

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 02 martie 2018, Patlatii Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat :

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa penală amendă în mărime de 650 u.c., ceea ce constituie 32500 lei;

- în baza art. 179 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa penală amendă în mărime de 300 u.c., ceea ce constituie 15000 lei.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Patlatii Denis, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, amendă în mărime de 650 u.c. echivalentul a 32500 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Patlatii Denis a fost condamnat pentru, că la data de 28.11.2016, în jurul orelor 22:30, încălcând relațiile sociale privind realizarea dreptului persoanei la inviolabilitatea domiciliului, consemnat în art. 29 a Constituției RM, fără consimțământul lui Strateliuc Oleg, a pătruns ilegal în domiciliul acestuia, amplasat în localitatea Sofia, Drochia, acțiunile fiindu-i încadrate la art. 179 alin.(1) Cod penal cu calificativele „*pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia*”.

Tot el, în noaptea de 20 spre 21.03.2017, prin înțelegere prealabilă cu Vlas Serghei și urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în mod tainic, au

pătruns în atelierul pentru reparația electrocasnicelor, ce-i aparține lui Savca Ruslan din localitatea Sofia, Drochia, de unde au sustras mai multe bunuri, în sumă totală de 11 550 lei, cauzându-i părții vătămate paguba materială considerabilă, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal în prezența calificativelor „furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, savârșit de două persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul Bucătaru Lilia, prin care a solicitat casarea ei, pe motivul calculării incorecte de către instanța de fond a limitelor de pedeapsă pe art. 179 alin. (1) Cod penal în sensul art. 64 alin. (3) Cod penal în corespundere cu care mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 1000 u.c., suma acestei nu poate fi mai mică de 500 u.c., pentru a nu trece sub pragul minim a pedepsei penale, optînd pentru condamnarea acestuia pe art. art. 179 alin. (1) și art.186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal definitiv stabilindu-i pedeapsa închisorii de trei ani, cu suspendarea condiționată, în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de doi ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2018, apelul declarat de procurorul în procuratura Drochia, Bucătaru Lilia în latura condamnării lui Patlatfi Denis a fost admis din alte motive decît cele invocate, cu casarea sentinței în această parte inclusiv din oficiu și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În corespundere cu prevederile art. art. 332 alin. (1) și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Patlatfi Denis pe art. 179 alin. (1) Cod penal a fost încetat cu liberarea acestuia de răspundere penală, pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Patlatfi Denis a fost considerat condamnat pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la amendă în mărime de 650 u.c., ce constituie 32 500 lei, care fiind achitată, în temeiul art. 64 alin. (3/1) Cod penal în termen de 72 ore, s-a considerat a fi executată.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a reținut constatarea corectă de către instanța de fond, pe baza probelor administrate a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, inclusiv ca urmare a recunoașterii de către inculpatul D. Patlatfi a vinovăției pe marginea învinuirii formulate în rechizitoriu, prin depunerea declarațiilor benevole în ce privește circumstanțele comiterii lor, împrejurările expuse coroborînd întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, căror instanța de fond li-a dat o apreciere obiectivă prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea lor nemijlocită în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, servind obiect de examinare în cadrul cercetărilor judecătorești și statuarea la baza

sentinței adoptate, motivare pe care instanța de apel a acceptat-o și pentru a evita repetări inutile a însușit-o, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Drept urmare, constatând temeinicia concluziei judiciare referitor la faptele reținute în acțiunile lui Patlatîi Denis și încadrarea lor juridică corectă în aspectul legii penale, precum și necontestarea lor de către partea apărării, Colegiul penal a considerat inoportun să se expună asupra bazei probatorii, ce n-a fost pusă la îndoială și nu s-a solicitat pentru cercetare de către părți în instanța de apel.

În atare împrejurări, instanța de apel a conchis, că soluția instanței de fond privind constatarea prin prisma probelor administrate, în acțiunile lui Patlatîi Denis a infracțiunii, prevăzute la art. 179 alin. (1) și art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal este corectă, fiind bazată pe împrejurările de fapt și aspectele de drept cărora li s-a dat o apreciere obiectivă pe parcursul soluționării cazului.

Referitor la cerințele menționate în apelul acuzatorului de stat, Colegiul le-a admis din alte motive decât cele invocate, casînd sentința inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi soluții, dispunînd liberarea de răspundere penală a inculpatului D. Patlatîi din motivul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală pentru comiterea cu intenție a unei infracțiuni din categoria celor ușoare, precum este componenta art. 179 alin. (1) Cod penal, referindu-se la fapta avută loc la data de 28.11.2016, la caz fiind aplicabile prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, potrivit căror persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani de la data săvîrșirii unei infracțiuni ușoare, precum și dispozițiile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, ce stipulează, că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), art. 285 alin. (1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentința motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

De rînd cu aceasta, Colegiul penal a păstrat condamnarea lui D. Patlatîi pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la amenda stabilită de către instanța de fond de 650 u.c., ce constituie 32 500 lei, care de facto a fost executată, or, inculpatul făcînd uz de dispozițiile art. 64 alin. (3/1) Cod penal a achitat jumătate din ea, fapt confirmat prin ordinul de plata din 06.03.2018 (f/d/ 173, vol. 4).

Cu referire la speță, instanța de apel a reținut, că inculpatul D. Patlatîi dispune de domiciliu permanent, avînd o caracterizare pozitivă din partea autorităților locale (f.d. 47, vol. 1), recunoscîndu-și integral vinovăția în faptele imputate, ce se atribuie la categoria celor mai puțin grave, pe parcursul judecării cazului, manifestînd o căință

sinceră în sensul art. 57 Cod penal, anterior nefiind atras la răspunderea contravențională sau penală (f.d. 50, vol. 1), nefiind la evidența medicului narcolog sau psihiatru (f.d.48-49, vol. 1), de aceea în respectarea strictă a prevederilor art. 75 Cod penal ce se referă la criteriile de individualizare a pedepsei penale, Colegiul penal a considerat posibil păstrarea în privința lui a pedepsei amenzii în limita stabilită de către instanța de fond, care fiind achitată, se consideră executată, ce va servi remediu pentru conștientizarea acțiunilor sale cu prevenirea comiterii pe viitor a altor fapte penale, acordându-i posibilitatea de a-și demonstra corectarea fără izolare de societate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, în termen la data de 11 ianuarie 2019, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, rejudecarea cauzei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală deoarece, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- recurentul consideră eronată soluția instanței de apel cu privire la încetarea procesului penal în privința inculpatului Patlatîi Denis în baza art. 179 alin.(1) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție pentru atragere la răspundere penală în temeiul art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal or, aceasta nu a luat în considerare faptul, ca inculpatul Patlatîi Denis a fost condamnat pentru comiterea a doua fapte ilegale și anume, fapta încadrată conform indicilor infracțiunii în baza art. 179 alin.(1) Cod penal a fost comisă la 28 noiembrie 2016, iar fapta încadrată la art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal a fost comisă la 21 martie 2017 deci, în asemenea circumstanțe prescripția a fost întreruptă, iar calcularea acesteia va începe din momentul savârșirii noii infracțiuni;

- relevante la caz fiind prevederile art.60 alin.(4) Cod penal care stipulează, că prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va savârși o infracțiune pentru care conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul savârșirii unei infracțiuni noi;

- reieșind din cele expuse recurentul consideră, că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, astfel a adoptat o decizie neargumentată și pasibilă casării în baza temeiurilor invocate.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit, consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis. De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute

prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în temeiurile prevăzute de prezentul articol.

Recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția – pct. 6) și cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale - pct.10).

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că recurentul consideră decizia instanței de apel neîntemeiată în partea ce ține de încetarea procesului penal în privința inculpatului Patlati Denis în baza art. 179 alin. (1) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție pentru atragere la răspundere penală, plus consideră neîntemeiată aplicarea prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că soluția instanței de apel cu privire la încetarea procesului penal în privința inculpatului Patlati Denis în baza art. 179 alin. (1) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție pentru atragere la răspundere penală în temeiul art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal este eronată or, instanța de apel nu a luat în considerare faptul, că inculpatul Patlati Denis a fost condamnat pentru comiterea a doua fapte ilegale și anume, fapta încadrată conform indicilor infracțiunii în baza art. 179 alin.(1) Cod penal care a fost comisă la 28 noiembrie 2016, iar fapta încadrată la art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal a fost comisă la 21 martie 2017 deci, în asemenea circumstanțe prescripția a fost întreruptă, iar calcularea acesteia va începe din momentul savârșirii noii infracțiuni.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că la caz sunt relevante prevederile art.60 alin.(4) Cod penal care stipulează, că prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va savârși o infracțiune pentru care conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul savârșirii unei infracțiuni noi.

Conform prevederilor art. 16 alin. (2), (3) Cod penal, infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 179 alin. (1) Cod penal se califică ca fiind infracțiune ușoară și mai puțin gravă.

Colegiul penal lărgit relevă că, din conținutul părții descriptive a sentinței se observă că instanța de fond a soluționat corect chestiunile privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prescripțiile de drept formal și material, aplicînd pedeapsă echitabilă pentru infracțiunile comise de inculpatul Patlati Denis.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului Patlatfi Denis pentru infracțiunile comise, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar instanța de apel a intervenit în pedeapsă, încetând procesul penal în privința lui Patlatfi Denis pe art. 179 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru atragerea la răspunderea penală, aplicând neîntemeiat prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Pedeapsa aplicată de prima instanță a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în limitele prevăzute de lege, luându-se în considerare gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor ușoare și mai puțin grave.

Reieșind din circumstanțele că inculpatul Patlatfi Denis a comis o infracțiune ușoară și mai puțin gravă și ținând cont de caracterul social periculos al faptelor comise de către inculpat, inclusiv de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunilor, ținând cont de personalitatea inculpatului, nu are antecedente penale (f.d. 50, vol. 1), se caracterizează pozitiv (f.d. 47, vol. 1), recunoscându-și integral vinovăția în faptele imputate, pe parcursul judecării cazului, manifestând o căință sinceră în sensul art. 57 Cod penal, nefiind la evidența medicului narcolog sau psihiatru (f.d.48-49, vol. 1), ținând cont de faptul, că inculpatul Patlatfi Denis a fost condamnat pentru comiterea a doua fapte ilegale și anume, fapta încadrată conform indicilor infracțiunii în baza art. 179 alin.(1) Cod penal a fost comisă la 28 noiembrie 2016, iar fapta încadrată la art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal a fost comisă la 21 martie 2017 deci, în asemenea circumstanțe prescripția a fost întreruptă, iar calcularea acesteia va începe din momentul săvârșirii noii infracțiuni, instanța de apel eronat a reținut ca fiind întemeiată concluzia referitor la faptul că procesul penal în privința lui Patlatfi Denis pe art. 179 alin. (1) Cod penal urmează a fi încetat cu liberarea acestuia de răspundere penală, pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru atragerea la răspunderea penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Dat fiind faptul că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10)

Cod de procedură penală, urmează a fi corectate de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis din alte motive decât cele invocate, cu menținerea sentinței primei instanțe în totul, prin care Patlatfi Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat corect în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 179 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de la 650 unități convenționale, ceea ce constituie 32500 lei.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră, că recursul procurorului Lisnic Elena, urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2018 ca fiind neîntemeiată, cu menținerea sentinței Judecătoriai Drochia, sediul Central din 02 martie 2018, în privința lui Patlatfi Denis.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Lisnic Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2018 în cauza penală privindu-l pe **Patlatfi Denis Xxxxx** și menține sentința Judecătoriai Drochia sediul central din 02 martie 2018, prin care:

Patlatfi Denis Xxxxx a fost condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. b, c, d Cod penal, la amendă în mărime de 650 u.c., în baza art. 179 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 u.c..

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Patlatfi Denis, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor numite, definitiv spre executare i s-a stabilit amendă în mărime de 650 u.c. echivalentul a 32500 lei .

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 mai 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor